

NAŠ GLAS

**Glasilo Osrednje Zveze javnih
nameščencev in upokojencev
= za Slovenijo v Ljubljani. =**

Cena posamezne številke 2 K 50 vln.

„NAS GLAS“ izide vsak četrtek.

Celoletna naročnina K 100.—

Polletna naročnina K 50.—

Četrtna naročnina K 25.—

Za inozemstvo je dodati poštnino. Oglasi
po ceniku.

Uredništvo: Ljubljana, Rimska cesta št. 20/II. Rokopisov ne vrača, ako se
ne priloži znamk. Dopise v latinici in cirilici sprejema le podpisane in zadostno
frankirane. Rokopise je pošiljati samo uredništvu v Ljubljani.

Upravništvo: Na naročila brez denarja se ne oziramo. Naročnina naj se
pošilja po nakaznici oziroma položnici le v Ljubljano, Vodnikov trg št. 5/L.
Tja je pošiljati tudi zbirke za naš tiskovni sklad.

Profesor JOZEF REISNER:

Naše draginjske doklade.

Beograd 5. novembra 1921.

Dnevni poročila prihodnje dni poročali o sklepih zakonodajnega odbora in parlamentarnih razpravah glede naših službenih prejemov. Poročila gotovo ne bodo podala sliko o stanju, v kakršnem je naša država. Da boste mogli dnevne poročila primerno kritičnostjo presojati, opisem potek tozadnjih razgovorov o današnjega dne.

Uredbe, ki se tičejo draginjskih dokladov javnih nameščencev in upokojencev so: DR. broj 130.000 od 7. oktobra 1920, DR. broj 60.001 od 20. maja 1921, DR. broj 80.000 od 11. junija 1921.

Te tri uredbe so bile pred enim mesecem razpravljane v zakonodajnem odboru. Zakonodajni odbor, ki ima nalogo, uredbe revidirati in izjaviti, ali naj se ukinejo, ali ostanejo neizpremenjene ali izpremenjene še nadalje kot zakon, je odločil, da se imajo imenovane uredbe združiti v eno samo uredbo. V tem smislu so bile uredbe vrnjene državnemu računovodstvu. Tam se je izdelal nov načrt. Dobil sem ta načrt in ga pregledal, ali so uvedene one izpremembe, ki jih zahtevamo. Dognal sem, da je novi načrt samo spretno združenje starih naredb v stilistično enotno uredbo, da pa ne pomeni v nobenem oziru nikakega zboljšanja dosedanjega stanja.

Tem jasneje se pa iz tega načrta razvidi, kako velikanska razlika je med

dokladami na teritoriju Srbije in Črne gore in zunaj tega teritorija. Sestavil sem različne primerjalne tabele, opozoril na važnost prilike, da se napake popravijo, najprej svoje ožje tovariše uradnike v skupščini, politične somišljenike v zakonodajnem odboru, natančno sem informiral referenta v zakonodajnem odboru (republikanec poslanca g. Dimitrijevića) in sem dosegel, da je danes (5. novembra) končno demokratski klub (ki mi kot član pripadam) razpravljal o tej zadevi. Demokratski klub se je na podlagi mojega poročila izrekel za to, da se delani načrt zavrže, da se pokoplje razlikovanje med uslužbenci »na teritoriju« in »zunaj teritorija«, da se uvede za celo državo enotni sistem, in sicer službenih mest z dokladami, primernimi draginjskim razmeram. V to svrhu se morajo uslužbenci iste kategorije izenačiti v plačah za celo državo, draginjske doklade pa se morajo ugotoviti po razredih in je za uvrstitev v draginjski razred edino merodajen draginjski položaj službenega mesta.

S tem sklepom so dobili demokratski člani zakonodajnega odbora odločno direktivo, kaj jim je predlagati v torek (8. novembra), ko pride prej imenovani načrt na razpravo. V torek torej bo načrt vrnjen finančnemu ministru, ki bo na tej seji dobilo tudi točna navodila, kako mora nova uredba določiti draginjske doklade. Ker je gospod referent istega mišljenja, ni dvoma, da bo sklep

zakonodajnega odbora isti kakor demokratskega kluba.

Kolike bodo nove doklade in koliko draginjskih razredov, seveda danes ne morem reči. Odločevalo bo seveda tudi stališče finančnega ministra. Slučaj, da je finančni minister odsoten, je odločil, da se tudi Demokratski klub ni mogel pečati s sklepanjem o finančnih detajlih, da je temveč samo načelno sprejel moj predlog.

Jasno je, da tudi moj predlog ne more v vseh detajlih biti merodajen za odločitev, ki pride. Navedem primer, ki naj pokaže prehod iz današnjega stanja v novo uredbo; ta primer se tiče samo uradništva, izenačenega v dinarskih temeljnih plačah.

Po današnjih uredbah so draginjske doklade dnevno v dinarjih:

Na teritoriju Srbije in Črne gore:

Pri temeljni plači	Beograd	Mesto	Trg ali vas
do 2999	33 35	29 90	25 30
do 4999	38 75	32 25	27 50
do 7499	43 50	39 —	33 —
od 7500	50 75	45 50	—

Izven Srbije in Črne gore:

Pri temeljni plači	I.	II.	III.
do 6999	18 70	17 60	16 50
do 8999	22 —	20 40	19 80
od 9000	27 50	26 40	25 30

Primorje
Dalmacija
Sarajevo
Zagreb
Zemur

Banjaluka
i. t. d.
Ljubljana
Maribor
i. t. d.
Varaždin

Vsa ostala mesta

Moj predlog ustvarja kontinuiteto v padanju doklad in odpravlja razliko

LISTEK.

DR. FR. Z.

Kako sem jaz služil.

(Dalje.)

II.

S službo pri sodišču se nisem in nisem mogel sprijazniti. Morda bi bilo drugače, če bi bil imel opraviti več s civilnimi zadevami; kazenske stvari pa so mi od dne do dne bolj mrzile. Pač vsekakor tudi zaradi tega, ker je bilo vse, kar sem pri kazenskem postopanju opazoval, v diametralnem nasprotju s tem, o čemer je sanjala moja duša.

Prišel sem bil z univerze poln idealov. Vseučilišni profesor dr. Vargha je ob predavanjih nešteto krat visoko dvignil knjigo, vsebujočo kazensko-pravni red iz l. 1873. in poln navdušenja vzkliknil: »Meine Herrn, das ist das schönste Werk unseres Jahrhunderts!«

V praksi pa sem imel dan na dan priliko opazovati, kako se nikdo ne briga za tista lepa načela izražena v zakonu, in

kako se sploh vse drugače postopa kot je predpisano. Tudi najvestnejši izmed preiskovalnih sodnikov si niso pomišljali, potvoriti na pr. datum, če je bilo treba sebe kriti ter dati nepravilnemu postopanju videz pravilnosti. Mene so vse take reči, daši niseni bil odgovoren zanje, hudo peklo. Pa tudi očito krivičnost sodnikov sem često lahko opazoval. Bili so med njimi zagrizeni Nemci, ki so kaj radi merili z dvojno mero, če se je dalo škodovati Slovencu.

Ne glede na vse to pa mi je šla hudo na živce tudi pokvarjenost onih, ki smo jih zaslišavali dan na dan, bodisi kot osumljenca, bodisi kot prič. Kar bi se mi zdelo prej popolnoma nemogoče, sem tu često videl: Kako črti včasih sin lastnega očeta in oče lastnega sina; kako se lahko zgodi, da je mati ljubosumna na hčer in hči na mater; do kake brezmejnosti se lahko razpase sovraštvo žene do moža in nasprotno; videl sem, kako so člani ene in iste rodbine skušali drug drugega z lažjo in izmišljotinjami spraviti v nesrečo in takega več.

Spričo takih stvari se mi je začel gahiti ves svet. Prišel sem popolnoma iz

ravnovesja in v srce se mi je naselil hud namir. Kajti drugi zopet, ki sem imel opraviti z njimi, so se mi v srce smilili, ker sem bil prepričan, da so nedolžni, ali vsaj da so jih le nesrečne okolnosti privečle na napačna pota.

Eden izmed tistih, ki sem jih v resnici pomiloval, je bil ponarejalec bankovcev, neki Prešeren, doma z Gorenjskega teke — ženijalen človek, ki nam je narekoval kaj lepe stvari, kadar smo ga zaslišavali. Od časa do časa se mu je zahotelo iz njegove samotne celice, pa je sporočil preiskovalnemu sodniku — preiskavo zoper njega je vodil tedanji sodni svetnik Ravniher — da hoče zdaj vse po pravici povedati, pa prav zares. To je sporočil že povzve kolikrat, a kadar je hotel biti zaslišan, so ga pripeljali pač gor.

»Torej že zopet nov roman!« ga je pozdravil sodnik. Prešeren pa se je nasmešnil z nekakšnim zadovoljstvom in odgovoril: »Ne, zdaj hočem povedati vse po pravici!« Vsedel se je na stol, na katerem je že tolikrat sedel, ne da bi mu bil kdo rekel.

Na mizi je ležal ostanek vržinke, v katerega je željno vprl oči. Meni se je

teritorija, ker dopušča uvrstitev in premaknitev v razred, ki odgovarja dejanskim razmeram:

Pri temeljni plači	Beograd	Draginjaki razred			
		I.	II.	III.	IV.
do 2999	33	29	25	22	19
do 4999	36	32	27	23	20
do 7499	43	39	33	28	25
do 8999	50	45	39	34	31
od 9000	55	50	44	39	36

Mesta Trgi Banjaluka Vsa
Srbije Srbije I. t. d. ostala
(našteja) (našteji) de mesta
in n. pr. Primorje Varaždin
Zemun Dalmacija
Sarajevo
Zagreb
in n. pr.
Ljubljana

(Dnevniče sem zakrožil na dinarje).
Razen tega je izpremeniti, oziroma izenačiti rodbinske doklade, ki so danes v Srbiji 5 din. dnevno za vsakega člana, izven Srbije 3 din.

Po istem načelu je urediti draginjske doklade vseh drugih uslužbencev, poduradnikov in slug. Pri njih so v Srbiji razlike med 14 in 17.60, izven Srbije med 12.65 in 13.75. Te razlike niso tako velike kakor pri uradnikih. Najslabše pa je razmerje med dokladami za vpokojence. V Srbiji med 412.50 in 543.75, izven Srbije med 187.50 in 248.94. V tem oziru ne navajam nobenih detajlnih predlogov, ker je treba počakati definitivnega odloka v prvem vprašanju.

Zagotavljam predvsem vpokojence, kakor tudi poduradnike in sluga, da bomo jaz in drugi moji tovariši poslanci njih prejemke po enakem načelu izpremenjene predlagali.

Tako stoji vprašanje doklad danes. Z delom hitimo, toda žalibog, počasi napredujemo.

Z. Z.

O Koroški.

Ne morem si kaj, da bi ne odgovoril na članek »Uradnik in Koroška« v 40. številki »Našega Glasca«.

Dopisnik ne pozna čisto nič koroškega ljudstva; imelo je samonemške šole razun dveh zasebnih. Le čuda je, da je bilo pri glasovanju za Jugoslavijo odanih toliko glasov.

Priporočam mu, da prečita uvodni članek »Jugoslavije« z dne 10. oktobra 1921. pa bo vedel, kakšne so bile razmere. Kdor bi se bil upal kaj podvreči kritiki, bi veljal za nemčurja, kdor bi

vse tako zdelo, da ga je pustil sodnik Ravniher nalašč ondi ležati, a ko je Prešeren po daljšem notranjem boju posegel po njem, je zarenčal nad njim. Prešeren je prestrašen umaknil roko, toda par sekund pozneje mu je preiskovalni sodnik sam porinil čik tja. To se je kdove kolikokrat že pripetilo! Prešeren ga je pogledal hvaležno, ne da bi rekel kako besedo. Čutil je pač, da ima oni, ki ga je že tolikrat pestil, vendar le dobro srce. Zmašil je z očividno slastjo tobak v usta, potem se je zazrl skozi okno in začel je kar nepozvan praviti...

Pravil je in pravil, kakor bi iz knjige bral, jaz sem pa pisal. Preiskovalni sodnik ga je le semtertja prekinil s kakim vprašanjem. Ko pa je naposled končal, je pripomnil sodnik:

»Vaše povesti bo treba natlsniti. Lepa vrsta jih je že. Samo tega ne vem, kak honorar prejmete zanje.«

Mož je bil že enkrat predsedel deset let zaradi ponarejanja papirnatega denarja. Zdaj je bil zaradi tega zločinca drugič v preiskavi. Bil je ta Prešeren v istini izreden talent in mislim, da se ne motim, ako domnevam, da je bil z našim velikim pesnikom, če ne v bližnjem, pa vsaj v daljnem sorodstvu. Imel je poseben dar za risanje, in strokovnjaki so se z obču-

dvornil o ugodnem izidu plebiscita, tega bi se izgnalo. Nič ne zagovarjam tistih uarodnjakov Korošcev, ki so opisani v članku »O Koroški« v številki 17. »Našega Glasca«. Radi mene se je tak »rodoljub« samo trikrat peljal v Ljubljano in me prav počteno očrnil pri ravnateljstvu v imenu »Narodnega Sveta«, ker nisem dirjal z njim čez drn in trn, njegovo »rodoljubje« pa ga seveda ni oviralo, da bi ne bil verižil s konji čez demarkacijsko črto.

S čim je zavozil župnik Trnak? Ali je imel on odločilno besedo? On, ki je bil leta 1915. interniran, bi naj deloval za tiste, ki so ga hoteli obesiti! Poznam ga že dolga leta.

Verjamem, da bi Primorcem ne bilo treba niti desetega dela te opore, kakor jo je imela Koroška, da bi se osvobodili; o Prekmurcih pa zelo dvomim. In zakaj? Ker so ti imeli razven samomadžarskih šol tudi še v madžarskem Janu delujočo duhovščino.

Končno nam povejte, koliko odstotkov uradnikov, ki so bili na Koroškem, je bilo Korošcev? Objavite tiste javne nameščence Korošce, ki dobijo plačo od nas, a žive v Avstriji in so štirikrat menjali svoje prepričanje, istotako vse tiste, ki pohajkulejo pri mastnih dijetah itd. Ali so to vsi Korošci? Več objektivnosti!

Op. ured.: Radi prinašamo tudi nenasprotno glasove, da se resnica osvetli z vseli strani. Tovariša Z. Z. pa opozarjamo, da je naš dopisnik v 40. številki deloval na Koroškem po raznih krajinih ter da deluje ondi še dandanes.

Fr. Rojec:

Kako se dela draginja.

Kmet je pripeljal na ljubljanski trg tepke. Takoj je pritekla branjevka. Odkupila je vse tepke in jih plačala po 3 K kilo, a nastavila zanje ceno po 8 K za kilo. Slišala jih je od ljubljanske gospodinjne za to oderuško veriženje prav pošteno; ali naši krščanski oderuhi so taki kakor žifutski krvosesi. Poštena beseda se jih ne prime. Za kupujoče ljudstvo nima jo ne srca, ne duše, vse jim je le denar. Zato zdaj branjevke kupujejo hiše in ob nedeljah se okrog vozarijo v svili in zlatu ter se goste in maste kakor največji bogatini. Nižji javni nameščenci in siro-

dovanjem izjavili o njegovih risbah še iz ljudske šole sem. Obiskoval je sploh samo tri razrede osnovne šole. A ko je bil prvič na ljubljanskem Gradu zaprt, je sinu kaznilničnega ravnatelja, dijaku višje realke, izdelaval vse domače risarske naloge. Seveda je take prilike porabil, da si je preskrbel potreben material za nadaljevanje svojega obrta, kateremu se je tudi v zaporu z veliko vnemo posvečal. Pravi stotak, ki mu je bil za vzor, je bil dobil baje v kosti z mesom, ki mu ga je bil nekdo prinesel...

Tistikrat, ko sem ga jaz spoznal, je bil že hudo bolan. Imel je kostno tuberkulozo. Tudi spal ni in je moral kar naprej uživati morfij. Ko se je vršila glavna obravnava zoper njega, je bil revež že zelo slab in opetovano se je med obravnavo onesvestil.

Dovočili so mu, da je kadil cigarete in si tako bodril živce. K obravnavi je bila klicana tudi njegova žena, še precej mlada, brlika Gorenjka. Opazoval sem njega in njo, a niti enkrat se ni zgodilo, da bi bila vrola oči drug v drugega. Stala sta si nasproti kot dva popolnoma tuja človeka, ki se nista nikdar srečala v življenju. Mene je to čudno pretreslo...

(Dalje prih.)

mašno delavno ljudstvo pa strada in lazi okrog v ogoljeni in razcapani obleki!

Kakor s tepkami, tako se dela tudi z drugimi živili in z raznim blagom. Mesarji hočejo imeti še več dobička od vsake kile. Cene so vsak dan višje, plače se nam ne povečajo. Kako naj živimo? Nikogar ni, da bi se pobrigal in napravil red v teh neznosnih draginjskih razmerah. Trpi vsa država. Oni, ki jo vladajo in sede na njenih mehkih in visokih stolčkih, naj se vendar začno ozirati z očetovskimi pogledi še dol na nas, ki smo od neprijazne usode obsojeni v nizke in najnižje stanove. Tudi mi smo državljani, tudi mi hočemo živeti! Mi vsi iz srca ljubimo svojo državo Jugoslavijo in mnogo jih je med nami, ki so delali in trpeli zanj, ko je še ni bilo!

Tudi jaz sem moral med vojno zaradi jugoslovanskih idej iti, kakor mnogo drugih mojih rojakov, iz domovine v pregnanstvo med sovražne Nemce.

Trpel sem v tistih usodnih dneh velike telesne in duševne muke. Toda, takrat sem imel vsaj upanje na boljše čase v pričakovani odrešeni domovini in vse sem udano prestajal. Zdaj je moje trpljenje mnogo večje. Upanje mi izginja iz potrtega srca, ko vidim, da se vse okrog mene le slabša in da že od trka na vrata. Pomoči ni od nikogar. Tisti, ki bi lahko pomagali, imajo za siromake le prezirliv posmeh! Lastni rojaki nas zdaj tlačijo in zasmeljujejo! To nas huje boli kakor pomanjkanje! Vedno kriče: »Država, pa država!« a sami najhuje podirajo to državo s svojo zaslepljeno sebičnostjo.

Vozovi in vlaki, napolnjeni z mastjo, mesom, jajci, moko in z drugimi živili dan na dan drdrajo iz naše države med Italijane in Nemce, da so ti siti in da lažje pobijajo naše zaslužnjene brate in sestere onkraj meje. Pri nas kmalu ne bo več na trgu ne mesa, ne masti, ne krompirja; če se bo postavilo tu in tam še kaj takega blaga na prodaj, bo tako drago, da si ga homo morali le od daleč gledati in si prste oblizovati, ker ga kupiti ne bomo mogli. Frezsrčni rojaki, ki si polnijo žepe na nepošten način na naš račun in ne vedo, kaj je pomanjkanje, se bodo menda nam takrat še zlobneje posmejovali.

V naših višjih krogih se silno boje razmer, kakršne so zdaj v nesrečni slovanski Rusiji. Ali tega najbrž ne premislijo, kdo je tam pravzaprav take razmere zakrivil, kje imajo svoj izvor in da tudi pri nas sami ustvarjajo podobne razmere. Ako bi le nekoliko premislile te oholnosti, bi gotovo ne delali le na to, da se v naši državi množe milijonarji in razni trotovske oderuhi na katastrofalno škodo najpotrebnejšega delavnega ljudstva, javnih nameščencev in države same.

Pred vojno sem imel okoli 120 K mesečne plače. Takrat sem večkrat mogel kupiti kako kilo tepek zase ali za otroke. Zdaj, ob koncu tretjega leta v bogati domači državi ne morem tega več storiti, ker mi zmanjkuje denarja še za krompir, ki je že po 6 K kila. Pred vojno se ga je dobilo za 5 K 100 kil. Na druga živila se niti ne upam misliti.

Končno še to: Pri deželni vladi in pri sodišču so uradne ure od osmih do dveh. V prostem popoldanskem času si uslužbenec teh uradov prilično tudi lahko kaj zasluži s kakim postranskim delom. Pri finančnih uradih ni te ugodnosti. Tu se mora porabiti ves dan za uradne posle. Nam ni treba postranskih zaslužkov, ker živimo od dela, a ne od zaslužka. Pri delu ne utegnemo misliti na hrano. Zaradi tega manj lemo in manj porabimo. Ali ni res tako?

Vse tarna in kriči o teh strašnih razmerah. Prorokujejo pa nam še hujše. Ali strašna mora biti tudi slepota tistih, ki imajo moč*) v rokah, da bi zajezili umazano draginjsko povodenj, a se nočejo ganiti, da bi kaj storili proti njej. Slišali so že ranogo dobrih in tehtnih nasvetov. Pa bi katerega upoštevali, ni znano. Ali bodo kdaj spregledali? Morda potem, ko bo že prepozno!

Davčni uradniki in njih služba.

Največ zakonov oziroma odredb iz-za prevrata sem je izšlo v finančni službi. Seveda se je te naredbe videlo le v »Uradnem Listu«. — Koliko sto odredb so pa razven razglašeni prejeli davčni uradi!

Če se vračamo nazaj na takozvano valutno reformo (žigosanje — kolkovanje — zamenjava bankovcev itd.) — na razne spremembe finančnih zakonov (vsako leto drugi davčni sistem — druge pristojbine in takse — razne trošarine — novo uvedeni invalidni in poslovni davek — žigosanje vojnih in predvojnih posojil) — se mora gotovo vsakdo vprašati — so li morali to ogromno, naporno in odgovorno delo izvršiti davčni uradniki? Da, to so storili davčni uradniki brez kakih posebnih nagrad in brez kakšnega izrednega napredovanja. Posvetili so vse svoje moči v prid službi in s tem so izkazali posebne zasluge za državo. Ni se torej čuditi, če celo mariborska »Straža« v št. 59, z dne 30. maja t. l. piše: »Davčni uradi v Sloveniji postopajo z rigoroznostjo in točnostjo, ki jih ni para na svetu.«

A v zahvalo za to se nadrejene oblasti tako malo brigajo za davčne uradnike in njih službe. Davčni uradi in oblasti v Sloveniji so tako slabo zasedena, da je bolj, če pogledamo urade drugih strok, vidimo, da so preobloženi, a ne morda z delom, nego z uradništvom. Uvedejo se novi davki itd., seveda vse komplicirano, a nikdo ne vpraša, ali je dosti uradništva na razpolago, kako se bo to izvedlo, kako bi se dalo to in ono olajšati: kratkoma 30 pride naredba ali pravilnik in s 1. prihodnjim mesecem stopi v veljavo.

Za pravilno izvedbo naredbe so seveda predstojniki uradov osebno odgovorni. Najbolj odgovorna služba, ki je za državo in za ureditev finančnih razmer eminentne važnosti, bi morala imeti dovolj uradništva na razpolago, sicer ni čuda, če se davki in pristojbine v pravem času ne predpišejo in ne iztirfajo.

Nujna potreba je, da se uvede finančni naredbenik (»Ur. List« zase, ki bi vseboval vse finančne zakone in naredbe po vrsti — kakor izhajajo — uvrščene v skupine (direktni davki — pristojbine — trošarina — carina).

Davčni pripravniki se morajo izvežbati le, če imajo dovolj vidnih pripomočkov ali knjig na razpolago. Vse to bodo morala sčasoma vendar uvideti naša oblastva, da tako ne gre naprej. Obenem bo treba skrbeti za naraščaj. Koliko

*) O p o m b a. Ako bi dotično uradništvo strogo objektivno in brezobzirno vršilo predpise bi ne bilo prekupcev in verižnikov. Toda uradniki kričimo vedno le na druge, lenih, sebičnih in koruptnih tovarišev pa nikdar ne vidimo. Tovariši, marsikaj gnilega je med nami! Vsi zakoni, vse naredbe in uredbe ne koristijo, ako jih izvestni koruptneži in brezbrizneži ne izvršujejo. In povsod manjka kontrole. Treba bi bilo dregniti tudi v to sršenje gnezdo.

Javčnih uradnikov imamo na primer v Sloveniji, ki se bodo takoj javili za upokojenje, ko bode službena pragmatika uveljavljena! A kaj potem, če ne bo naraščaja? V tem oziru bi morala dobiti naša delegacija obširnejši delokrog oziroma več oblasti, kakor ga ima sedaj, ko mora za vsako posamezno stvar prositi odobrenja finančnega ministrstva. To vsa službo ovira.

Velika krivda leži tudi v centrali, ker se ne dela nič sporazumno z izvršnim davčnim uradništvom. Kakor vemo, še v finančnem ministrstvu (generalni direkciji posrednih in neposrednih davkov) ni dodeljen niti eden slovenski davčni uradnik. Torej se ni treba čuditi, če dobimo za naše razmere neugodne odredbe in ukaze. Izvežban davčni uradnik, ki temeljito pozna službo, bi v vsakem oziru dosti pripomogel za ureditev notranjosti službe. Prepricani smo, da bi se v marsikaterem oziru služba olajšala — reformirala — in da bi pravilniki imeli pred oči — točnost in jasnost celih odredb.

In ravno v to svrhu bi se moralo predlagati poleg drugih — enega ali dva — naših najboljših davčnih uradnikov v finančnem ministrstvu, ker smo lahko z gotovostjo prepričani, da bode tak uradnik, ki pozna svojo službo, tudi pokazal, da se lahko marsikaj boljše in točneje izvede. In ravno to bi bilo v dobrobit vseh davčnih uradov in celokupnega davčnega uradništva. Takega uradnika je pa treba tudi pošteno plačati.

Čudimo se le, da se ravno v tem oziru naši poslanci in merodajni krogi tako malo brigajo. V drugem oziru je pa treba gledati, da se ravno davčnim uradnikom z ozirom na njihovo odgovorno in težko službo zasigura boljša bodočnost. To bo le v korist finančne uprave.

Torej na delo za ureditev in ureditev davčne službe! M. P.

Savez nabavljajških zadruga drž službenika.

(Konec.)

III.

Izabrani šefovi mogli su nastupiti dužnost tek polovinom septembra i početkom oktobra.

Ništa manja poteškoća nije bila sa prostorijama za Savez. Nemoguće je bilo naći ma i jednu običnu sobicu. Tek polovinom septembra Savez se uselilo u nedovršenu zgradu i tamo smestilo svoje kancelarije. Tamo su i stovarišta Saveza, koja se tek sada opravljaju i dovršuju.

Te poteškoće, na koje je Savez našao, nisu nerazumljive, one su čak takve naravi, da se sa njima i pre računalo. Ali pored tih poteškoća naišle su i one poteškoće, koje niko nije ni mogao zamisliti, a neka li pretpostaviti.

Upravni Odbor, iza konstituisanja i pre protokolacije, obratio se Ministru Finansija, Saobraćaja, Šuma i Rudnika, da se postojećim Nabavljajškim Zadrugama priznaju povlastice iz čl. 77.—82. Uredbe, među kojima je najvažnija ona o minimalnim stavovima za prevoz robe i oslobodjenje od poslovnog poreza. Pošto se ni'e dobilo rešenje, intervenisalo se pismeno i lično.

Savez ni do danas ne zna, koliko je novca zanj prikupljeno, jer nikako ne može da dobije obračun, ma da je to nekoliko puta tražio. Privatnim i posrednim putem je saznao, da je do sada prikupljeno: u 1920. za 1% od nabavaka 1,190,230 Din., za 10% odbitaka od dodataka 1,942,286 D.; u 1921. za 1% 1,300,000 D., za 10% 255,825 D. — Ukupno 4,688,341 Din. Očigledno je, da ta suma nije ni

iz bliza tačna, pa se ne može niti s njom kalkulirati. A dok se bar približno ne zna kapital Saveza, kako Savez može izraditi program rada i rasporedjaj sredstava, s kojima niti ne može raspolagati u svako doba i bez procedure i ograničenja.

Sve je ovo nastojanje Upravnog Odbora ostalo bez uspeha. Napokon je zamoljen Zakonodavni Odbor, da on intervenira za izvršivanje odredaba Uredbe od 5. decembra 1920. Tako će sada Zakonodavni odbor imati da donese konačno rešenje. Prema tome će Upravni Odbor poduzeti daljnje korake.

IV.

Pa ipak, pored svih tih neprilika, Upravni Odbor nije stajao skrštenih ruku. Ono vremena, što mu je preostalo iz akcije za isposlovanje prava Saveza i Zadruga, upotrebljeno je na unutrašnju i vanjsku organizaciju. Izradjen je i prihvaćen pravilnik o službenom osoblju; izradjen je i prihvaćen pravilnik o pozajmicama Zadrugama; neki članovi Upravnog Odbora izvršili su pregled rada nekoliko Zadruga, koje su tražile pozajmice; odobrene su pozajmice Zadrugama, koje su tražile pozajmicu i koje su udovoljile odredbama pravila i pravilnika o pozajmicama; organizovana je kancelarija Saveza; izabran je Posl. Odbor i određen je krug njegova delovanja; izradjeno je upustvo sa potrebnim obrascima za osnivanje Zadruga; izradjena su jedinstvena pravila za Zadruga; izradjeni su obrasci za jedinstveno knjigovodstvo i administraciju Zadruga; u izradi je upustvi za organizaciju, rad i knjigovodstvo Zadruga; izradjeni su programi i obrasci za propagiranje osnivanja novih Zadruga. Naravno, sve ovo nije još konačno proučeno i odštampano. To će se učiniti u najskorije vreme i nadamo se, da ćemo skoro imati sve, što je neophodno potrebno za pravilan i uspešan rad Saveza i Zadruga.

Naročitu je pažnju Upravni Odbor posvetio nabavkama za potrebe Zadruga i zadrugara. Na žalost, u tom se pravcu nije moglo mnogo učiniti radi pre istaknutih razloga, a i radi toga, što proteklo vreme od osnivanja nije bilo ni najmanje pogodno za nabavljanje. Pad naše valute, nestalnost na tržištu, poteškoće u saobraćaju, neorganizovanost i Saveza i Zadruga, sve je to zahtevalo uzdržavanje od jačeg rada. Manji rad bio bi moguć, ali je Upravni Odbor došao do uverenja, da je i za Savez i za Zadruga mnogo bolje, da se sada sva briga posveti organizaciji Saveza i Zadruga, a ne da se vreme gubi u sitnim nabavkama, pa da i Savez i Zadruga pripreme za rad na veliko, a dotle da se Zadrugama odobravaju pozajmice, kako bi one mogle da nabave najpreče potrebe za zadrugare.

Kako se iz svega navedenog vidi, Upravni Odbor je savladao mnoge i mnoge poteškoće, s nekima se još bori i borbu privodi kraju sa svima izgledima za uspeh; postavio je temelje radu za u buduću. Više od toga nije bilo moguće, a mislimo, da se više niti može niti ima pravo da zahteva. Priznati se mora, da je sve to malo, da podmiri ogromne potrebe državnih službenika, ali se mora priznati i to, da u ovako srazmerno kratkom vremenu, i pored onoliko i onakih poteškoća, nije se moglo mnogo više učiniti.

Upravni Odbor Saveza Nabavljajških Zadruga državnih službenika.

Javna zahvala g. Jos. Klopčiču.

Q. pisatelju članka »Disciplina navzgor in navzdol« v števu 41., 43. in 44. »Našega Glasa« se, niže službenstvo tem potom javno zahvaljuje za njegova

izvajanja, ker je g. pisec obe stranki popolnoma pravilno opisal. I ura še ne gre pravilno, če inia tudi zlate pokrove in kazala, ampak se mora naviti, in vsako najmanjše kolesce mora storiti svoje delo in vsak vijak in zob je potreben. Če se bodejo višji nadrejeni tega držali, kar jim člankar svetuje, ne bode pritožb od strani nižjega uslužbenstva in bode povsod zadovoljstvo in ne bodo padale besede »birokrat« in »starokopitnež«. Nadalje pa priporočam vsem sotovarišem vseh resortov, da strogo in nad vse vestno opravljajo svojo službo, da so ubogljivi in postrežni svojim nadrejenim. Kajti kdor noče biti sluga, se naj uči, da doseže kaj boljšega, sluga pa je le sluga in tudi to ni sramota, ker vsi ne moremo biti juristi. Vendar se pa sčasom le kaj nauči, kdor hoče in ima dobro voljo, kar je za urad in službo potrebno. Ubogati pa mora vsak, naj si bode najnižji sluga ali minister in to je v korist državi in vsemu človestvu. Kdor hoče zapovedovati, se mora najprej učiti ubogati. Red in disciplina morata biti brez tega ni pravega življenja. To velja v državi, uradu in družini, sploh povsod in na celem svetu, kajti drugače nastane anarhija. Torej živela disciplina!

Brežice, dne 2. novembra 1921.
Fran Lansič, sodni poduradnik.

Vestnik.

Prosimo pojasnila! V nekem listu čitam sledeče poročilo iz Beograda: »Zakonodajni odbor bo razpravljal te dni o uredbi glede draginskih doklad uradnikov. Demokratski klub je z ozirom na to razpravljal o tem vprašanju in sklenil, da naj se uredba izpremeni in izvede izenačenje plač za vso državo. Po ustavi mora zakonodajni odbor rešiti uredbo do dne 28. decembra. V debato sta med drugimi posegla ministra Pribičević in Krizman, ki sta posebno naglašala potrebo, naj se draginska doklada uredi po draginji po mestih, ne pa, kakor do sedaj, po pokrajinah.« Ali se ne vsiljuje ob tem poročilu človeku nehote vprašanje: Čemu vse to, ako se namerava uradniško vprašanje definitivno rešiti? Ali pa pomeni to toliko, kakor da z uradniško službeno pragmatiko še vedno nič ne bo? Gospoda, ki imate pri tem odločilno besedo, nikari tega, kar uradništvo tako težko pričakuje, pod raznimi pretvezami še dalje zavlačevati! Taka šala bi bila neumestna in bi se maščevala! Uradniške organizacije pa naj se zgañejo!

† **Avguštin Zajec.** Na tragičen način je 7. t. m. izdihnil svojo dušo naš tovariš računski nadsvetnik pokrajinske uprave Avguštin Zajec. Pokojnik je bil več let agilen delavec v naši organizaciji, predaren in resen mlad mož zdravih načel. Ostavil je ženo in tri nedoletne otroke.

Reguliranje plač. Pišejo nam: Državnim uradnikom je povišana plača za 170 odstotkov — v Avstriji. — V Jugoslaviji se je pri zadnji regulaciji ukinila aktivitetna doklada, a nova stanovanjska naredba je uradnikom zvišala najemščino trikratno.

Društvo sodnih poduradnikov in slug se zahvaljuje vsem darovalcem za društveni sklad. Darovali so po 50 K: Ivan Rakovec in Rudolf Lukež; po 18 K Franc Ankele in Franc Kranjc, 12 K Pavel Knaflič, 5 K Ivan Bambič, Ivan Bedrač, Matvez Ogrič, Alojzij Versel, Franc Weissbacher, po 4 K Ivan Mlmar, Jernej Petrič, po 3 K Josip Cvahne, Franc Draksler, Franc Ferenc, Franc Goričan, Adolf

Hecl, Ferdo Plesničar, Ivan Robinšek, Franc Simončič, Blaž Škarabot, Anton Šimon, Josip Volavšek, Ivan Zablantnik, Ivan Zapušek, Ivan Zohar, Karel Žizek, Avgust Vivod, po 2 K Franc Jereb, Anton Merc, po 1 K Josip Gros, Franc Mešič, Rudolf Vandot, Ivan Zrimšek, Anton Salnič. Posnemajte!

— **Za organe finančne kontrole.** Podpredsednik finančne kontrole Alojzij Ermenc v Planini pri Rakeku je sestavil **Matijevičovo knjigo v slovenskem jeziku.** Knjigi je dodal namesto Matijeviceve mere tabele I. od 1 do 2000 milimetrov in za proračun vsebine v nepopolnih sodih in cilindrih tabelo II. Tako se poslej Matijevičeva mera ne rabi več, ker je v knjigi tabela ki je tudi dosti bolj natančna, kakor pa mera sama. Po meri je bilo treba desetinke Matijeviča oceniti le z očesom, v tabeli pa je »Matijevič« na vsak milimeter posebej natančno razdeljen. Razven tega je v knjigi ves kubični proračun, vseh vrst obsegov površin in vsebin ter izračunjenje kvocienta po Stupci in Stupičevi tabeli. Končno natančen peuk o proračunih z ulomki. Knjiga je slovnico in proračunsko po gospodu dr. Šlebingerja, profesorju v Ljubljani, natančno pregledana. Ima žepni format, 14 cm dolga in 9 cm široka ter vezana v polplatno. Stane za člane društva finančne kontrole 28 kron in za nečlane 30 K. Naročiti je do najkasneje dne 1. decembra t. l. pri Alojziju Ermencu, podpredsedniku finančne kontrole v Planini pri Rakeku. Z naročbo vred je znesek takoj vposlati. Na naročbe brez denarja se ne more ozirati.

Sestanek Poštne zveze se je vršil 13. m. m. v Mestnem domu. Soglasno se je sklenilo, da protestiramo proti temu, da bi nam vnovič odtegnili 10 odstotkov prejemkov, ker ni uparja, da bi imeli od tega v doglednem času kaj koristi, dokler so naše potrošačke zadruga zavisne od centralnega saveza, katerega poslovanje stane ogromno denarja. Najmanj, kar zahtevamo, je, da dobi vsaka zadruga denar, ki je bil nabran v njeni pokrajini. S tem denarjem si bodo zadruga brez posredovanja saveza same uspešneje pomagale. Zveza namerava dobaviti članom slanine iz Beograda, kakor hitro jo bo mogoče dobiti večjo količino. Lepa slanina stane v Beogradu 60 kron kg. — Skleno se osnovati odsek, ki naj bi se pečal z ustanovitvijo lastne stavbene zadruge.

Pomoč! Pišejo nam: Gospodarsko in tudi drugače tako razupita Povera Italia plačuje vendarle svojim pisarniškim uradnikom po 700 do 800 lir mesečno. To znači danes naših 7000 do 8000 K. Par čevljev stane tam 70 do 80 lir, to je komaj ena desetina mesečnih prejemkov. V tem razmerju si je mogoče laškemu

uradniku za silo kupiti česar potrebuje. Pri nas prejmeš mesečno nekako 2800 do 3000 K. Ako si kupiš par čevljev, te stanejo 700 do 800 K, to znači četrtno mesečnega prejemka in še več. V tem razmerju moraš plačati druge najnujnejše stvari, brez katerih ne moreš živeti, če hočeš, da se ti ne bodo ljudje začeli na cesti posmehovati. Za slabo obleko in par čevljev gre torej vsa tvoja mesečna plača rakom zvižgat. Kje so pa še žena, otroci, kje vse druge najpotrebnejše stvari? Tako ne gre dalje. S tem pa ne hvalim Italije vobče. Ljuba, predraga mi je Jugoslavija, a tudi država naj skrbi za nas! Vlada si mora znati dobiti denar, če le hoče. Ali naj morda uradniki in sploh državni uslužbenci predstavljajo kitajskiberače? Če je temu tako, se bomo strnili kot jugoslovanski berači in pod to firmo se bomo dali protokolirati, da bomo redno plačevali tudi davek na berače. Pri vsem tem pa nam še vedno očita eno in druge vrste ljudje, ki jih lomi sama zavist, da nimamo nikoli zadosti in kako visoke plače dobivamo. Že na deželi, kjer je imel uradnik pred preobratom kolikor-toliko ugleda, ga gledajo sedaj postrani, češ, kaj pa tebe treba, da delaš draginjo! O mestu niti ne govorim. Pri tem trpi ugled države in nameščencev. Naše omare za obleko so prazne. Kaj bomo oblačili v prihodnosti? Tovariši! Čudno se mi zdi, da Vas mora upravništvo »Našega Glasas« opominjati za zaostalo naročnino. V organizaciji in glasilu je moč, je orožje, s katerim smo si priborili, kar imamo in s katerim si hočemo priboriti boljšo prihodnost. Torej!

V slovo izvršilnim uradnikom je imenovan sodni sluga Slavoljub Gregorič za Mursko Soboto, poduradnikom pa sodni sluga Ivan Saksida za Celje, oba v Ljubljani. Prvi je bil predsednik društva sodnih poduradnikov in slug za Slovenijo, drugi pa odbornik. Društvo se jima tem potom najtopleje zahvaljuje za uspešno delovanje in jima želi obilo sreče na novem službenem mestu.

Uradništvo sebi!

Hranilni in posojilni konsorcij v Ljubljani

! je prva, najstarejša in najcenejša uradniška denar. institucija, stojeca pod drž. nadzor. !

Posojila 6% / Hranilne vloge 4% / Pisarna: Hilšerjeva 7. ali pa Gradišče 15.

Prilpoča se Ivrška 4-6

Jos. Peteline

trgovina z galanterijskim in modnim blagom, zaloga silvalnih strojev in njih. posameznih delov.

Ljubljana, Sv. Petra n. 7.

VZAJEMNA POSOJILNICA

REG. ZADRUGA Z O. J. V LJUBLJANI

dovojuje javnim uslužbencem posojila na osebni kredit proti poroštvu, zaznambi na službene prejemke in zastavi življenjskih polic na daljšo dobo in proti malim mese nim odplačilom :: **7% obresti.**

HRANILNE VLOGE SE OBRESTUJEJO PO 4%.

Prošnje se rešujejo zelo hitro. Zabejavajte prospekt!